

Dordtse leerregels I, art. 1-6, 14: “Hij heeft mij uitgekozen!!”.

Orde van dienst:

Welkom

Votum en zegengroet

GK 177 Heer, u bent mijn leven

Gebed

Inleiding: Even terug.

Lezen: Romeinen 8: 18-39

Psalm 18: 9 Alleen Gods weg...

Lezen: Dordtse leerregels I, art. 1-6, 14

Preek

GK 119: 1, 2 -oud- De kerk van alle tijden

Geloofsbelijdenis - Psalm 5: 9

Gebed

Collecte

GK 65 -oud- Wij weten dat God alles keert

Zegen

Inleiding: Even terug.

Een paar middagpreken over de Dordtse Leerregels. Een oud belijdenisgeschrift uit 1619.

En dan nog wel over een verhipt moeilijk onderwerp: de uitverkiezing.

Misschien denk je: Is dat wel interessant? Wie leest dat nog?

Zijn er geen belangrijkere onderwerpen?

Ja, vast wel.

De opvoeding van onze kinderen. Jongeren die massaal de kerk verlaten. Het lijden in de wereld. Hoe omgaan met homoseksualiteit? Noem maar op.

En toch.

Die oude Dordtse Leerregels raken een geheim aan.

Een geheim in de omgang met God.

En die omgang met God is intens belangrijk als het om de grote vragen gaat. Zonder God kun je al die andere vragen en problemen in de wereld helemaal niet aan.

Die oude Leerregels raken aan het hart van God en zo ook aan jouw hart.

Raken jouw geloof tot op de diepte.

Vandaar een paar middagdiensten, leerdiensten, over deze Leerregels.

Nu is het inderdaad een oud belijdenisgeschrift: uit 1619.

Bijna 400 jaar oud.

U zult zien, dat er in 2019 allerlei herdenkingen gaan plaatsvinden.

Het is vastgesteld op de Synode van Dordrecht in 1618-1619.

Op die synode is ook de start gegeven voor een nieuwe vertaling van de bijbel: de Statenvertaling.

Die kwam uit in 1634. Dia's.....

Het gaat dus over de uitverkiezing.

In zondag 21 gaat het over de kerk en staat het zo: “De Zoon van God heeft uit het hele menselijke geslacht een gemeente voor zich uitverkoren tot het eeuwig leven”.

Die gemeente is zijn bruid.

Het gaat dus over de liefde.

Maar tegelijk heeft dit woordje veel verwarring gegeven.

Mensen vragen: "Dat is mooi, maar ook heel oneerlijk. Want wat als God jou niet uitgekozen heeft?"

Dan kun je er toch niets aan doen dat je niet gelooft. En het woordje verwerping is erg liefdeloos".

En zo werd dit woordje, uitverkiezing, gehaat.

Het geeft twijfel, verwarring. Moeilijk, moeilijk, moeilijk.

En toch gaan we het erover hebben.

In artikel 14 lezen we namelijk, dat de Bijbel zelf over Gods kiezen spreekt. En daarom, stat er, moet deze leer ook in de kerk geleerd worden. Op de juiste plaats en tijd.

Om twee redenen: 1. tot eer van God

2. tot een levende troost van het volk

Voor het woordje voor troost staat in het oorspronkelijke latijn het woordje "solatium".

Er staat: 'et vividum populi ipsius solatium'.

En in dat woordje 'solatium' zit het woordje 'sol' en dat is 'zon' (frans: 'soleil'). De leer over de uitverkiezing wil dus de zon in je leven zijn!

Preek:

Een tijdje geleden sprak ik met een jongen en een meisje, die gingen trouwen,

We hadden het over de trouwdag en de kerkdienst.

Ik vroeg: "Hoe is jullie verkering aangekomen?".

Toen vertelden ze een wonderlijk verhaal.

Ze kenden elkaar al jaren. Zaten bij elkaar in de kerk en zelfs bij elkaar in de klas op school.

En dat meisje vertelde, dat ze eigenlijk altijd een beetje gek op die jongen was. Altijd zag ze hem in haar ooghoeken en lette ze op hem.

"Alleen: hij lette helemaal niet op mij", vertelde ze. "Hij was met zijn vrienden en met andere meisjes in de weer. Ik was niet zo populair. Niet zó mooi. Wat verlegen. Op de achtergrond. En die andere meisjes waren veel vlotter dan ik. Hij zag me gewoon niet staan".

Ja, en toch, op een verjaardagsfeestje, toen ze al 19 waren kwamen ze elkaar tegen. Hij studeerde toen al een jaar in Groningen. Ze raakten aan de praat en ze spraken een keer af in Groningen en ze kregen verkering. En nu gingen ze zelfs trouwen!

Het meisje weet nog goed hoe ze terugreed in de trein: "Ik kon het bijna niet geloven: 'dat hij mij heeft uitgekozen!', dacht ik. Na al die jaren. En uit al die vlotte meisjes van vroeger en al die mooie meisjes in Groningen. Hij heeft mij uitgekozen! Hoe bestaat het!".

"Hij heeft mij uitgekozen!".

Eigenlijk is dat het hele verhaal over de uitverkiezing. De verwondering, de blijdschap, dat God jou heeft uitgekozen. Ondanks je fouten en je zonden. Dit is de toonhoogte van het gesprek over de uitverkiezing: de verwondering, de blijdschap van de bruid. "Hij heeft mij uitgekozen! Hoe bestaat het!".

Zo beleven mensen die uitverkiezing niet altijd.

Voor sommigen is het een poort, waardoor het Licht van de hemel op je leven valt.

Voor anderen is het een dikke muur, waarop ze met hun vragen te pletter lopen.

En die vragen kun je je zo goed indenken.

Als jij in je leven weinig merkt van je geloof. Je bidt weinig. Denkt eigenlijk weinig aan God.

Je valt vaak terug in oude zonden.

Sommige vrienden kunnen zo enthousiast zijn. Praten over God. Houden stille tijd. Dat doe jij niet. Je houdt van het leven en de verleidingen van het leven en je vrijheid. En geloven, bidden, is een dagelijkse worsteling. Je voelt maar weinig.

En je kunt zomaar denken: "God heeft mij niet uitgekozen! Anders zou het geloof mij wel meer zeggen en zou ik meer bidden en meer .....".

Of een ander voorbeeld: een gezin met vier kinderen. Ze worden alle vier in het geloof opgevoed. Naar de kerk, catechisatie..., maar: twee van de vier laten het geloof en de kerk los. Het zegt ze allemaal niets meer. Zijn die twee door God verworpen en die ander twee uitverkoren?

Maar: dan kun je er toch zelf helemaal niets aan doen?

Voor sommigen is de uitverkiezing een poort. Gods Licht valt warm op hun leven. Voor anderen een dikke muur waar ze steeds weer tegenaan lopen. Een bron van onzekerheid ook: want je kunt geloven en naar de kerk gaan wat je wilt en je kinderen alles meegeven in de opvoeding en daar veel offers voor brengen, maar uiteindelijk heeft God hoog boven onze hoofden misschien wel een ander besluit genomen. Wat wreed!

Thema: Verkiezing is niet het probleem, het is de oplossing.

Praat erover:

1. met grote voorzichtigheid.
2. met het oog op de praktijk van het leven.
3. met zekerheid.

1. Voorzichtigheid:

We zouden nu kunnen zeggen: "Laten we het alsjeblieft maar niet over al die vragen hebben, want dat geeft alleen maar een hoop verwarring en vragen. Vertel maar over Jezus. Over de liefde van God.

Toch kan dat niet.

De Bijbel zelf vertelt erover.

En die Bijbel zegt, dat we "heel de raad van God moeten verkondigen".

En we lezen ook in art. 14, dat de kerk ook over deze leer onderwijs moet geven.

Alleen: art. 14 vertelt óók hoe we dat moeten doen. En dat is heel erg belangrijk.

Kijk maar mee: er staat, dat wij dit "met onderscheidingsvermogen, eerbiedig en heilig, zonder nieuwsgierig naspeuren van de wegen van de Allerhoogste".

Je moet hier dus erg oppassen.

Zo begint Johannes Calvijn ook in zijn Institutie. Daarin heeft hij het ook een heel hoofdstuk lang over de uitverkiezing. En dan legt hij er heel veel nadruk op, dat je heel nauwkeurig op het pad van de Bijbel moet blijven. Want als je heel nieuwsgierig buiten het pad loopt, omdat je meer wilt weten, dan val je.

Dia.

Net als in de bergen: soms loop je hoog in de bergen op een heel smal paadje. Aan de ene kant de bergwand en aan je andere hand is een diep ravijn. Als je dan nieuwsgierig bent en je wilt meer weten en je loopt van het pad af, dan stort je in de diepte.

Dus, zegt Calvijn: blijf op het pad.

En dat pad is de Bijbel, wat God heeft geopenbaard.

Dat zei Augustinus ook al: "Blijf op de weg, de weg van de Schrift, want alleen die weg voert tot de schatkamers van de Koning, waarin alle schatten van de kennis en de wijsheid verborgen zijn".

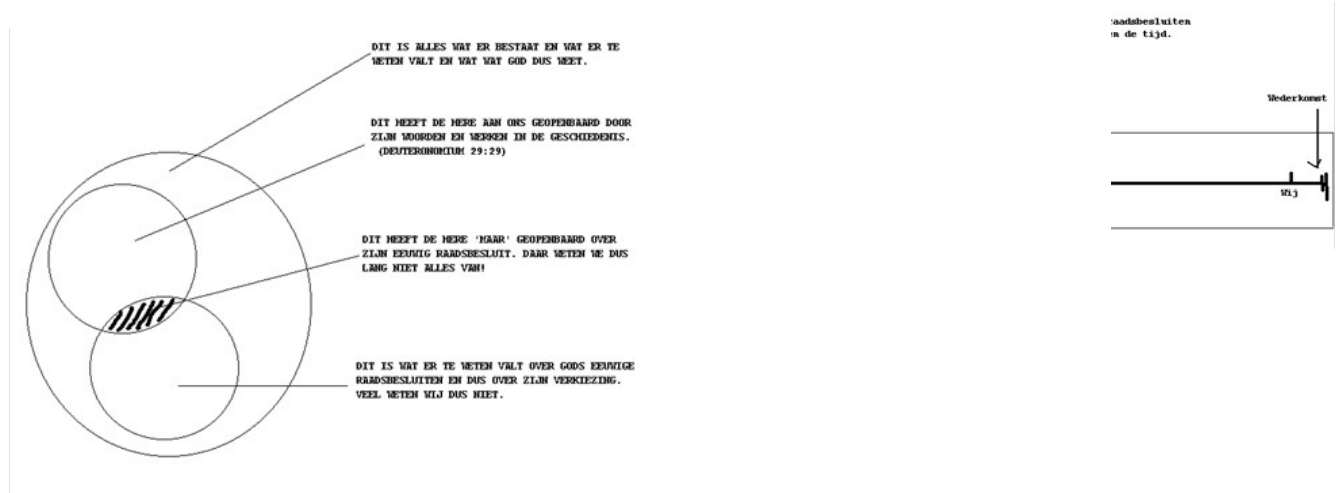
Hierbij is het heel belangrijk, dat we beseffen, dat de HERE lang niet alles heeft geopenbaard aan ons. We mogen veel weten over Hem en over zijn werk in de geschiedenis op aarde. Maar hoe God zelf er precies uitziet, hoe Hij de aarde precies heeft geschapen in tijd en ruimte, waar de hel is en de hemel is, hoe een goede engel een slechte duivel kon worden, ja, daarover zegt de bijbel maar weinig.

In Deuteronomium 29 zegt Mozes: "Want de verborgen dingen zijn voor de HERE en de geopenbaarde dingen zijn voor ons".

Twee hulptekeningen kunnen ons helpen:

Dia 1 Deze tekening geeft aan dat we maar ten dele kennen.

Dia 2 De andere tekening geeft aan, dat wij niet weten wat eeuwig is.

God staat buiten de schepping. Hij is eeuwig. Hij overziet alles. Hij is de grote boetseerder. Dus wie zou Hem raad moeten geven? Een mensje van stof en as? Daar komt nog eens bij, dat onze schepping gebroken is en dat mensen heel zondig zijn en beperkt. Dus wat willen wij eigenlijk. Ja, als je hierbij stilstaat, word je alleen maar heel bescheiden en voorzichtig. Je krijgt grote eerbied voor God. Art. 14 zegt het zo mooi: Hij is de Allerhoogste. En deze allerhoogste komt naar mensen toe en sluit een verbond met hen. Stel u voor: deze God ziet naar ons om en geeft zijn Zoon. Denk daar eens over na!

2. De praktijk.

Het mooie van de DL is, dat het over moeilijke vragen gaat, maar dat het geen ingewikkelde theorieën geeft. Nee, het gaat over mensen als wij. Op deze aardebol.

Over mensen, die daar leven.

Met hun verdriet en vragen. Met hun zoeken naar zekerheid.

Mensen van vlees en bloed, die daar lachen en huilen.

Waar kinderen geboren worden.

Waar oorlogen het leven breken en mensen radeloos maken.

Dat is heel opvallend: als de DL vertellen over het eeuwige besluit van de uitverkiezing door God, dan beginnen ze niet in de hemel. Over welk besluit God precies genomen heeft en hoe Hij dat gedaan heeft in de eeuwigheid.

Nee: de DL beginnen met wat er op aarde gebeurt.

Kijk maar:

Artikel 1: "Alle mensen, die op aarde leven zijn zondaren. Net als Adam. Ze hebben God losgelaten en God zou hen recht doen, wanneer Hij hen ook los zou laten. Eeuwig los zou laten".

Dat is kort onze situatie.

We hebben God gewantrouwd en zijn liefde misbruikt. Dat doen we van nature nog elke dag. En God zou groot gelijk hebben als Hij die kille, trotse aarde weg zou duwen en voor eeuwig verstoten naar een leegte zonder zon en zonder liefde. De hel.

Maar, wat zie je als je om je heen kijkt, zegt artikel 2: God heeft dat niet gedaan.

Hij heeft dat niet gedaan!

Onze aarde baadt nog elke dag in het licht van de zon.

Ja, er is veel stukgegaan door de brekende kracht van de zonde. Romeinen 8 schrijft daar heel indringend over.

Maar: de aarde is er nog! Wat een wonder!

Ja, en als je goed kijkt, wordt het wonder nog groter.

Want als je goed kijkt, zie je dat er op die aarde allerlei mensen rondlopen, die geloven. Je hoort mensen zingen.

Je ziet mensen knielen en bidden tot God.

Je ziet jongeren, die maar niet los kunnen komen van het evangelie en van God. Ook al hebben ze allerlei grote en kleine vragen en voelen ze wel 1000 verleidingen trekken: ze geloven. Hoe kán dat?

Dat komt, zegt artikel 2, omdat God zelf naar de aarde is gekomen. Hij kón het niet aanzien, dat zijn wereld verloren zou gaan. Hij kón heel die schepping met al die dieren en mensen en zeeën niet zomaar de eeuwige dood in duwen.

Ja, en hoe sterk God zijn wereld lief had blijkt wel uit het feit, dat Hij zijn eniggeboren Zoon op deze gebroken aarde geboren heeft laten worden. En die stierf voor mensen aan een kruis en droeg zo de toorn van God.

Dat zijn de feiten: God duwde zijn eigen zoon de kille duisternis van de vloek in.

Wat een wonder!

Dat God dát heeft gedaan.

Ja, en het wordt nog wonderlijker, vertelt artikel 3.

Want het is weer de Here God, die de blijde Boodschap over deze liefde van God door de wereld laat gaan. Overal en door alle eeuwen heen heeft God apostelen, zendingen, evangelisten, ouderlingen, predikanten en allerlei christenen op pad gestuurd om dit grote evangelie bekend te maken.

En kijk eens om je heen: er staan kerken, er zijn kerkdiensten, boeken, preken, psalmen en liederen. Je hoort hoe mensen er met andere mensen over praten. En miljoenen zijn tot geloof gekomen.

En je denkt: maar hoe kan dat nu?

Mensen willen toch niet in God geloven?

Ze willen juist zonder Hem leven?

Maar kijk eens: er zijn toch vele miljoenen, die geloven? Hoe kan dat?

Ja, en dan is het antwoord: 'dat heeft God gedaan'.

Hij heeft mensenharten zacht gemaakt en open. Het geloof blijkt een gave van Hem.

Alleen: dat zie je pas achteraf.

Dat ontdek je als je gelooft.

Als je terugkijkt, zie je dat het allemaal begon bij God. Zijn evangelie kwam je leven binnen.

Hij hield je vast, toen je viel.

Hij vraagt van je om je te blijven volgen en vertrouwen.

Als hij niet begonnen was....

Hoe kan het anders, dat ik maar blijf knokken en geloven en naar de kerk gaan en bidden.....?

Wie zichzelf kent, weet: dit heb ik niet van mijzelf.

Deze kracht, die mij vasthoudt en mij maar steeds niet loslaat, die komt van elders.

Die komt van God.

Dat zie je ook mooi terug in het boek van John Bunyan: "Christen's reis naar de eeuwigheid".

Dat gaat over Christen, die tot geloof komt. Hij verlaat de stad Verderf en gaat op reis naar het Koninkrijk van God. Hij moet daar een lange en gevaarlijke reis voor afleggen. Onderweg wordt hij belaagd door allerlei vijanden: leugen en dwaling. Door ijdelheid en verleidingen.

Na veel strijd en problemen komt hij eindelijk door de smalle poort. Boven de poort staat met mooie letters: "Wie dorst heeft, die kome en neme van het water des levens om niet".

Schoorvoetend gaat Christen naar binnen.

Als hij binnen is, kijkt hij achterom en dan staat er boven de poort: "Ik had je uitverkoren".

Dat zie je ook mooi terug in Romeinen 8: 29-30: "*Wie hij al van te voren*

heeft uitgekozen, heeft hij er ook van te voren toe bestemd om het evenbeeld te worden van zijn Zoon, die de eerstgeborene moest zijn van talloze broeders en zusters. Wie hij hiertoe heeft bestemd, heeft hij ook geroepen, en wie hij geroepen heeft, heeft hij ook vrijgesproken, en wie hij vrijgesproken heeft, heeft hij nu al laten delen in zijn luister'.

Deze tekst wordt wel de "Keten van het heil" genoemd. Dus de ketting van je redding.

Aan het einde staat: 'Je bent vrijgesproken'.

Hoe kan dat?

Omdat God je geroepen heeft. Wanneer? Waarom?

Omdat hij je daarvoor van te voren bestemd had. Hij kende je al voordat je werd geboren.

Ketting van het heil: dat jij op aarde in je leven van elke dag vergeving ontvangt en kind van God mag zijn, ligt verankerd in God zelf.

Dat is uitverkiezing: je redding ligt vast in het hart van God.

Niet in jouzelf. In jouw vroomheid. In jouw inzicht en goede keuzes. In jouw goede werken.

Het ligt vast in God. Vaster kan het niet.

3. zekerheid:

Dat is dus het doel van de leer van de uitverkiezing: het wil God de eer en plaats geven, die Hem toekomt. En het wil mensen in een gebroken wereld vol verleidingen en verwarring zekerheid geven.

Houvast, troost.

Denk aan dat woordje in artikel 14: "...en tot een levendige troost van zijn volk".

Daar staat het woordje "solatium" in het Latijn.

Daar zit het woordje sol in, soleil, zon.

Gods uitverkiezing wil geen muur zijn, waarop je wanhopig te pletter loopt.

Het wil een poort zijn, waardoor Gods licht op je leven valt.

Wij mensen maken er vaak iets heel onzekers van.

Hoe komt dat?

Omdat we meer willen weten over dat geheim.

Omdat mensen gaan puzzelen en nieuwsgierig gaan onderzoeken. Meer zeggen dan de Schrift zelf erover zegt en lopen van het bergpad af en vallen in de afgrond van twijfels en vragen.

Veel mensen zijn God zo kwijtgeraakt.

Omdat mensen het besluit van de verkiezing zien als een geheimzinnig besluit, dat God hoog boven onze hoofden in de hemel genomen heeft en waarvan je dus niets kan weten.

Een besluit, dat altijd anders kan zijn dan je denkt.

Mensen zeggen dan: "Ik kan geloven en bidden wat ik wil, maar als God mij niet uitverkoren heeft, dan kom ik er gewoon niet".

Of mensen zeggen: "Ik ben gewoon geen type om te geloven. Ik heb gewoon geen religieuze aanleg en interesseer me er niet voor. M'n broer wel, die is altijd met dit soort vragen en de Bijbel bezig...".

Dit is niet de taal van de Bijbel.

De Bijbel zegt, dat er niemand is die God echt zoekt. Niemand is dus een type, dat wel wil geloven! Als God ons hart niet zou openen, zou niemand geloven.

We krijgen geen zekerheid, omdat we alles weten.

We vinden onze zekerheid in het feit, dat God alles weet!

Verkiezing is niet het probleem. Het is de oplossing.

Denk aan Abram: een christen is niet iemand, die een theorie heeft, die klopt. Alle antwoorden.

Een Christen is iemand, die op God vertrouwt en zich aan Hem overgeeft. Ook al zijn er vragen en vervolging: je legt je leven in Gods hand. Je vertrouwt op zijn inzicht.

En dat God betrouwbaar is, dat ligt ook verankerd. Verankerd in Jezus Christus zijn Zoon.

Keer u dan naar God toe.

Vertrouw op Hem, die u liefheeft.

Hij is al uw vragen en al uw verdriet al een leven lang vooruit.

Uw redding ligt vast in het hart van God zelf.

Leg uw leven en al uw verwachtingen in zijn hand. U zult niet bedrogen uitkomen.

Amen.